

SZÉKELY-UDVARHELY

UDVARHELYVÁRMEGYE JOGÜGYI, KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMIVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI LAPJA
AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS A GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 10 K. Félévre 5 K. Negyed-
évre 2 K 50 f. Külföldre egész évre 15 korona. Községeknek,
papok-, gazdasági egyleti tagok- és közs. előjáróknak egész évre
8 K. Tanítóknak, közs. és körjegyzőknek 7 K. — Egy példány
ára 10 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos

BETEGH PÁL.

Főmunkatárs: FÜLEI SZ. LAJOS.

HIRDETÉSI DIJAK: Hivatalos hirdetések 100 szóig minden
szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések □cm.-ként 6 fillér-
többszöri közlésnél 4 fillérért közöltetnek. Nyílt-tér sora 1 K. Hir-
detés és nyílt-tér díja előre fizetendő. — Megjelen hetenkint
kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: BETEGH PÁL könyvkereskedése, könyvnyomtató és könyvkötő üzlete (Kossuth-utca), hova minden e lapot érdeklő közlemények, előfizetések
M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,489. sz. és hirdetések intézendők. — Kéziratok vissza nem adatnak. — M. kir. postatakarék és Clearing számla 10,948 sz.

A szerb királyi család meggyilkolása.

Minden emberi érzést, társadalmi és törvényes jogrendet arczulsapó, borzalmas gyilkosság hírére tárgyalja az egész világ. Obrenovics Sándort, a velünk szomszédos Szerbia királyát s vele most már az utolsó sarját is az Obrenovics-dinasztiának, Urnapjára virradó éjjel Belgrádban saját királyi palotájában meggyilkolták feleségével, Draga Masin királynéval s miniszterei és palotárságával együtt.

A szörnyű hír még csütörtökön eljutott az ország minden részébe; borzalommal töltvén el a jóérzésű embereket.

A szerb királyi család iszonyú lemészárlásáról különböző távirati hírek vannak forgalomban. A sok hírben sokféle a verzió. Annyi azonban már kivehető, hogy nem annyira a Karagyevicsokért való lelkesedés, mint inkább az Obrenovics-ház ellen föllángolt gyűlölet vezette a szörnyű cselekedetet. A katonaság gyűlölte Sándor királyt, mert Draga Masint feleségül vette. Király és hadsereg valóságos ellenszékességben éltek egymással: az leszóltá katonáit, ezek keserű haraggal a szivükben néztek uralkodójukra. Ilyen körülmények között végzetes lett Sándor királyra feleségének az a törekvése, hogy az öcsését, Lunyevicza hadnagyot, egy léha és könnyelmű legényt, erőszakolja rá Szerbiára trónörökösnek. Az is bizonyos, hogy Karagyevics Péter trónkövetelő a királygyilkosság idején nem volt Belgrádban. Viszont pedig egy híradás

azt mondja, hogy a nép egyrésze nem őt, hanem Avakumovicsot, az új miniszterelnököt szeretné királynak.

Magáról a királygyilkosság történetéről szintén különbözők a hírek. Egyik verzió szerint: egy tisztí küldöttség, élén egy ezredessel, a konakba hatolt és arra akarta kényszeríteni a királyt, hogy egy eleje tett lemondó okiratot írjon alá. A király vonakodott s midőn az ezredes feleje közeledett, forgópisztolyal lelőtte az ezredest. Eire valóságos csatározás tört ki, a melyben a király, királyné s ennek öcsése és nőtestvére, a hadügyminiszter, a miniszterelnök és három tábornok elesett. A holttesteket az ablakon át kidobták a kastélyból. Majd egy másik tudósítás azt mondja, hogy a királyi pár éjjeli félegy óráig a konak kertjében vécsozott. Ekkor a katonai zenekar eltávozott s a királyi pár aludni tért. Egy órával később az összeesküdt tisztjek megjelentek a királyi kastély előtt s a rácszatnál lehajolva mentek a kapuig. Ott az ajtót Naumovics szolgálattevő tiszt nyitotta ki, mire az összeesküvők berohantak, egy őrt lelőttek s maga Naumovics harsány hangon követelte, hogy nyissák ki a lakosztályt, honnan a lakások azonnal emelkedtek. Dnammittal fölrobbantották az ajtót s behatoltak a palotába. A robbanásnál Naumovics halálosan megsebesült, más hír szerint pedig Petrovics Lázár szárnysegéd lőtte agyon, aki elszántan védte a királyi párt, míg őt is egy golyó meg nem ölte. A merénylők sortűzet adták a királyra, aki ugyan elbukott, de csak reggel 4 órakor halt bele seibe. Hogy miként ölték meg Draga királynét, még nem tudhatni. Annyi bizonyos, hogy Misics, aki a 6-ik ezredet vezette, jött ki először a kastélyból s a lövöldözésre összehűdült népnek ezt jelentette: „A gyalázatos asszony meghalt!” A

király s a királyné holttestét az erkélyről az udvarra dobták, miközben a király feje bezúzódt. Az első lövést a királynéra Lazarovics Luka őrnagy tette.

A szerb újságok magasztalják a mézszárlást s kiméttlen hangon írják a meggyilkolt királyi párról. A Stampa fősorolván az áldozatokat, hozzá teszi: „Folyon ki a szeme annak, aki ezekért könnyet hullat!”

A szörnyű vérengzés áldozatai lettek a királyi páron kívül a királynének két férfi és két nő testvére, Teodorovics rendőrminiszter, Cziniczár-Markovics miniszterelnök, Petrovics Lázár főhad-segéd, állítólag 15 tiszt és 300 katona.

Natalia királyné, aki néhány nap óta Versaillesban van, előbb telefonon s később táviratilag értesült a szerbiai dolgokról. A királyné sirva fakadt és sokáig nem tudott szóhoz jutni; azután így kiáltott fel: „Szegény fiam! szegény tévutra vezetett Sasám!” A királyné testvérével, Ghika hercegnővel lakásába zárkózott és senkit sem fogadott.

Az egyes szállongó háborus hírekre nézve, illetékes körökben azt mondják, hogy Magyarország és Ausztria a szerbiai eseményekkel szemben varakozó álláspontot fog elfoglalni. Fegyveres beavatkozásról Szerbia belső ügyeibe szó sem lehet. Ha tehát Szerbiában a rendet meg nem zavarják, úgy monarchiánk nem fogja megakadályozni Karagyevics trónralépését. — Belgrádban és egész Szerbiában pedig teljes a nyugalom.

A király és királyné holttestét pénteken éjjel az Obrenovicsoknak a régi Szent Márk-temetőben levő családi sírholtjába helyezték. A beszentelést hét pap végezte. A szertartás amely csendben folyt le, reggeli felkeltéstől 3 óráig tar-

A „SZÉKELY-UDVARHELY” TÁRGYÁJA.

Gyöngyvirág

— André Theuriot. —

A Székely-Udvarhely számára francziából:

Ferencz Tivadar.

I.

Ismét virágzik a gyöngyvirág. Tejszínű bokorétája pompázik a virágkereskedő kirakatában, mámorító, de ártatlan illatot árasztva maga körül. Szára és zöld levelei megtartották az erdő mohának illatát, a mikor hajnalhasadáskor szakasztották. Nem nézhetem anélkül, hogy eszembe ne jusson az auberivei szállásterdő, a hol ez a virág burjánzik és maga Auberive — a hegy lábánál elterülő kis falu, a hol két esztendő töltem, még pedig abban a korban, a midőn gondolataim tele voltak reménnyel és ábránddal, mint most az erdő — gyöngyvirággal.

A falu, a mely háromszáznál több lelket számlál, az erdő közepében terül el, egy sziklás magaslaton, a melynek lábánál az Aubette csörgedez. Az első házak egyikét, a langresi országot mellett — egy sűrű gyümölcsfa csoporttól körülveve, a Malapert házaspár és Mihál unokájuk lakta. Mindkét Malapert már túljárt a hatvanon, unokájuk most lépett életének huszadik évébe. Atyját és anyját korán elveszítette, nagyszülei magukhoz vették és felnevelték; ezek — ezelőtt — fakereskedők voltak és — miután az üzlettel felhagytak — most szerény jólétben éltek. Mihál ápolta a két öreget, vezette a háztartást és még mindig maradt elég ideje bolyongani az erdőben, a mely legkedvesebb tartózkodási helye volt. Egyedüli kedvtelése ebben a nagy világ zajától távol fekvő helyen az volt, hogy minden időszak-

ban bejárta az erdőt, megismerkedett a szénégetőkkel és favágókkal, mindennap valami új szépséget felfedezve és mindig magával hozva a természet valamely ajándékát: gombát és tövises galócztát áprilisban, szamócztát júniusban, málnát és somot szeptemberben; schaser-t tért haza üres kézzel, sőt a téli hónapokban is hozott magával téli magyalagot és fagyöngyöt, melyeknek zöldes és barna-vöröses színei élénken díszítették a lakást — karácsony ünnepén. Önálló gondolkodásával, nemeres érzésével, élénk természetével és szépségével mindenkét elragadott. Különbösen isztimrevaló leány volt, szép termettel, sűrű, szőke fodros hajjal, tengerzöld szemekkel és vakító fehér arccal. Arczbőrének ezen vakító fehérsége miatt, a mely ellenállott a nap barnító hatásának, továbbá mert már gyermekkor óta rendkívül szerette a gyöngyvirágot, mindig türelmetlenül várva a tavasz és kedvenc virágának megérkezését, hogy vele az egész szobácskáját feldíszítse, — ezek miatt Mihált az egész falu „Gyöngyvirág”-nak nevezte és a név ezután rajta meg is maradt.

II.

Husz éves koráig a háztartás gondja és az erdőben való ártatlan bolyongás örömei teljesen kielégítették „Gyöngyvirág” minden vágyát, úgy, hogy nem igen érezte elhagyatottságát. De egyszerre csak beköszöntött az az idő, a midőn élete üresnek látszott neki és más vagy ébredt fel szívében. Ez a tavasz visszatértkor történt, midőn valami édes fuvallomtól — új életre ébredt az egész erdő. A cserje tele lészekkel, az árkok virágzó bokrokkal, a fülemile csattogása, a vadgalamb lüvése, mindez egy, eddigelé még nem ismert érzelmeket fakasztott a leány szívében. Láta, a mint estefelé a favágók és földmivelők leányai szeretetteljesen sétálnak a legényekkel. Néha részt

veit egyik vagy másik falusi leány menyegzőjén és önkéntelenül felmerült benne az a kérdés, vajon rája is kerül-e egyszer a sor? Csak azzal volt tisztában, hogy mint polgári családból származó leány, nem lehet felesége egy földmivelőnek. Csakhogy az elszigetelt Auberive községben lehetetlen volt a férjhezmenés: a község jegyzője nős ember volt, az adószedő pedig öreg és csunya. Máshol kellett tehát körülnézni, a szomszéd városban vagy kerületben, mert a jószívű Malapert apó, valamint neje nem vették észre, hogy unokájukat már férjhez kellene adni. Mindig gyermeknek tekintették, gondját viselték, szórakoztaták; örültek, hogy unokájuk figyelmes irántuk, boldogan érezve magukat környezetében és önzően azt követeltették, hogy unokájuk is jól érzi magát társaságukban.

Május havának egyik reggelén „Gyöngyvirág” lankadva sétált a viveyi nagy árok mentében. A keresztúton, nem messze a favágók egyik kunyhójától, egy pillanatra megállt egy szénégetőnek házikója előtt, a hol négy apró, vézna gyermek, kuszált hajjal, fekete, vadseresveszínű szemekkel, elfogyasztott egy nagy... A mint nézte a gyermekeket, elmerengett; rájautommal, méla örömmel szemlélte őket és irigyelni kezdte a szénégető anyának sorsát. A mint így nézegette a négy apró gyermeket, közeledő lépések hallatára, hirtelenül hátrafordult és előtte állott egy katonai tisztartású, fekete, göndör szakállu, harmincz éves erdész, a ki csodálatos arczkifejezéssel szemlélte őt. A leány ráismert, mert kétszer vagy háromszor már találkozott vele az erdőben. Ez az ur Munerel volt, a főerdész, a ki Viveyben lakott. Az erdőnek egyik szomszédos vágását jött felülvizsgálni és miután dolga akadt Auberiveben, felkérte a leányt, engedje meg neki, hogy falujáig kísérhesse. Utközben élénken társa-

tott. Naumovics Mihály alezredes hadsegédet délután temették el.

A magyar képviselőház pénteken tartott ülésében Tallian Bela alelnök emlékezett meg a belgrádi vérfürdőről. „Közvetlen szomszédságunkban — ugymond — borzalmas vérengzés történt. A királyt megölték saját katonái. Kiirtották az egész családot.” Ezen bejelentésre csak egy szó volt az általános felelet: „Gyalázat!” Végül pedig a képviselőház általános helyesléssel, jegyzőkönyvileg fejezte ki részvétét Sándor király végzetes halála fölött, aki mindig a legjobb baráti érzelmekkel viseltetett irányunkban.

A Karagyorgyevicsok és Obrenovicsok.

Azok a megdöbbentő események, melyeknek fejleményei előttünk még homályosak s talán sok bonyodalomnak lesznek okozói, ismét a kis Szerbiára irányították Európa figyelmét; kíváncsian, sőt aggódva kérdezzük, vajjon a királyi család, az utolsó Obrenovics meggyilkoltatása csak utolsó felvonása-e egy százados trónversengésnek, vagy pedig e tragédiában idegen hatalmak kezei munkáltak közre? Mert mindakettőben van valószínűség! Az a körülmény azonban, hogy most újra Karagyorgyevics uralkodik Szerbiában, egyelőre mégis azt a hitet kelti bennünk, hogy az események okainak vizsgálatánál ne keressünk idegen hatásokat, legalább annyiban ne, mintha talán valamelyik európai nagyhatalom hatalmi törekvései volnának a mozgató erők.

A két család, az Obrenovicsok és Karagyorgyevicsok véres jelenetekben gazdag vetélkedése olyan régi, mint maga a független Szerbia, tehát alig száz éves; Szerbia trónján is felváltva uralkodtak.

Szerbia függetlensége és állami kialakulása azonban a Karagyorgyevicsokkal függ össze s talán ez az oka annak, hogy a család mindig népszerű volt a nép előtt, mely a XIX. század elején lezajlott szerb szabadságharc hőseiben Kara Györgyben később valósággal Istentől kiválasztott férfit látott, kinek tettei a guzlárk ajkain csodálatosakká váltak. Mindenesetre rendkívüli ember volt ez a Kara György, ki alacsony helyzetből, az egyszerű nép köréből emelkedett trónra, arra a trónra, melyet a törökökkel vívott hosszú és véres harcok után szerzett meg, egyúttal véget vetvén a törökök százados uralmának is.

A nép nagyon vonzódott hozzá, mert hozzátartozónak tartotta: ő is csak egyszerű föld-

művesnek volt gyermeke. 1706 körül született s már mint gyermek részt vett azokban az apró csatározásokban a törökök ellen, melyek a II. József korabeli török-magyar háború idejében (1787.) már nagyobb mérvet öltöttek; a milyen szerencsétlen volt azonban II. József háborúja, olyan volt a szerbek felkelése is. S Kara Györgynek menekülni kellett, ha a törökök kezeibe nem akart kerülni. A nép érdekesen mondja el menekülését. Kara György tudniillik magával vitte törődött öreg atyját is, kivel a Száva felé menekült; minél inkább közeledtek azonban a folyóhoz, atyjában annál jobban feújult a hazai rög-höz való ragaszkodás: „Alázzuk meg magunkat — mondá — és akkor kegyelmet nyerünk a töröktől; fiam, ne menj Németországba, ne menj! György azonban nem engedett, mire atyja határozottan kijelentette, hogy tovább nem megy: „Menj hát magad által, én itt maradok az országban!” — „Hogyan — válaszolt György — én talán megérjem azt, hogy a törökök téged halálra kínozzanak? Akkor jobb lesz, ha én öllek meg azonnal — s pisztolyával lelötte atyját — s átkelt a Száván. (Folyt. köv.)

Dr Lukinich Imre.

Nagy pékek, kicsi kiflik.

Budapest, június hó.

A pék-birodalomban kiütött a polgárháború. Birodalom ez, melynek itt a fővárosban meg van dinasztija és vannak husos oligarkái.

Lázongnak a pékségdek. A baj oka egyszerű: a nagyságos „háziur” pékek elfeledték a soványabb időköt, nem érzik a kemenczék hevét, hűsölnek.

A jóllakott ember nem akar hinni az éhesnek.

A pékségdekot (kik nem jajgatnának, ha fájdnak nem volna) rokonszenvünk kíséri. A „panem et circense!” kiáltás, századokon keresztül, a becsületes munka joga volt. Ma annál inkább, mikor a munka századában renyhe grófra nincs szükség, de pékinasra igen...

A fővárosi pékek rossz sáfárai annak a Gondviselésnek, kitől a Miatyánkban mindennapi kegyelmeinket kérjük. Régi baj, hogy a pék jóvoltából itt a fővárosban a kenyér drága és rossz, minek, mindkét értelmezésben mi adjuk meg az árát.

A fővárosi pék egyszer sonkát vásárolt a hentesnél.

— Ejnye, barátom, hát ez a csekélység egy

kiló sonka volna? Miféle mértéke van magának?

— Hát bizony, különös mértékem van, felelt a hentes, mert azzal a kiló kenyérral szoktam kimérni, amit magánál vásároltam.

Ime egy tükördarab a mi piacunkról.

Ma holnap nagyító-üveget kell használnunk, hogy a péksütemények különböző neveit felismerhessük.

Kifli! te népszerű süteményke, kétszázados pályafutásodon keresztül mivé zsugorodtál össze! Nemes származásod több figyelmet érdemelne azok részéről, kiknek szük marka közé dobott végzetted. Nemde másképp gondolkodtak azok, kiknek létedet köszönöd?!

A bécsi pék-knek támadt ugyanis 1683-ban az az ötletük, hogy a török félhold uralmának megtörése jelképeül a vajás süteményeknek félhold alakot adjanak.

Igy terjedtetek el ti — ma már csak kedves „kifli-próságok”, itt nálunk. A párisiaknak csak az 1867-iki világkiállításakor adatott meg a szerencse, hogy jobban tisztelni tudjanak, mint a mi pékjeink.

Bizony nagyon kicsi a pékek sütni valója! A minap néhány kollégámmal egy szörnyszülött módra sült tézstadarakból alig tudtuk kisütni, hogy azt a pék császársemlényének akarta kisütni.

A minőségről sem tudunk kedvezően nyilatkozni. Ismerek egy mügyűjtőt, aki muzeumának egyik osztályát a budapesti péksüteményekből hámozta ki. E ritkaságok közül leginkább bámultam a gyufaszálat, a spárgadarabot, az inggombot, meg egy svábbogár tetemét...

Bizony, szegényletes állapotok vannak itt. A fővárosban mennyivel tulterest kenyér dolgában Pozsony, Nagyszében, Kolozsvár! A pozsonyiak nem egyszer nógattak, hogy a kiflijüket helyezzem el valamelyik budapesti kereskedés kirakatában. ezzel az irással: „Vidéki kifli, a mitől a fővárosiak még oly mesésze vannak!”

Gondolkozzanak meg, tisztelt pékurak!

Reméljük a gyakori panaszokra nem úgy felelnek, mint az egyszeri gazdag urnő, kinek szakácsnője egyizben így panaszodott:

— Jaj nagysága, milyen fene kicsi most egy kifli!

— Akkor hát vegyen két kiflit, Zsuzsi!

Ujból mondom gondolkozzanak meg pékurak! A mi derék gazdasszonyaink oly retorzióval élhetnek, aminek aztán a pékek adják meg az árát. A fővárosi tüzelő kis tepsijében is megsül a kenyér. A közeli falvak menyecskei pedig

logtak egymással és „Gyöngyvirág” észrevette, hogy a főerdész nemcsak szemrevaló férfi, de egyszersmind komoly ember, józan gondolkodással és megnyerő modorral. Munerel a maga részéről csodálkozott, hogy ebben a — faluhelyen felnevelt — fiatal leányban talált egy, az erdő iránt oly szeretettel vonzó, bájos teremtvényt. Midőn végre az erdő végén egymástól elváltak, már jó barátok voltak és mindkettő sajnálta, hogy oly gyorsan kell válniok.

Nem tudom, hogy hogyan történt meg a dolog, sem pedig azt, vajjon nem-e a véletlennek köszönhetik az egészet, de már két nap múlva megint találkoztak Viveynek ugyanazon útján és nemsokára hozzászórtak — hetenkét kétszer vagy háromszor, egynéhány órán át — közösen sétálni. Midőn egy harminczéves férfi és egy husz éves leány rendszeren együtt sétál, akkor nemsokára odaszegődik — a szerelem. A negyedik hét végén szenvedélyesen szerették egymást. Még be nem vallották egymásnak közös szerelmüket: de pillantásuk elárulta azt és a folytonosan beálló hallgatásuk, a mely minduntalan félbeszakította beszélgetésüket, még ékesszólóbban hirdette azt az érzelmet, a mely szívökben lángolt.

III.

A főerdész volt az, a ki először nyilatkozott. Tisztességes férfi lévén, nem akarta, hogy udvarlásával, a melyet különben is mindenki észrevett és tárgyalt, kockára tegye „Gyöngyvirág”-nak jó hírnevét. Julius hónap egyik estéjén, a mint együtt sétáltak az erdőben, maga a főerdész törté meg a csendet.

— Kedves kisasszonyom, kell hogy valamiről értesítem...

A leány összereszt és tengerzöld, méla szemével aggodalmasan tekintett a főerdész sötét szemébe.

— Azt hiszem — mondá folytatólag — engem áthelyeznek és jövő hónapban elhagyom Viveyt.

Látta a fiatal leány reszkető ajakát és kristálytisztá, mély szemében köny csillogott

— Kedves kisasszonyom — mondá tovább fojtott hangon — hallgasson meg jól... Szeretem Önt és elutazásom előtt szeretnék öntől valamit megtudni. Akar-e feleségem lenni?...

Felelet helyet odanyújtotta mindkét kezét a főerdésznek:

— Oh! rebegé a leány — kételkedhet-e bennem... Büszke vagyok és boldognak érzem magam, hogy engem választ feleségül. Csak hogy még a nagyatyámmal és a nagymamával kell beszélünk...

— Természetesen... Holnap maradjon odahaza, délután meglátogatom Malapert urat és nejét és előadom nekik kérésemet.

A következő napon, a megállapított időben, a főerdész kopogott a gyümölcsfákkal körülvett háznak ajtaján, bemutatva magát a Malapert-házaspárnak, nyíltan bevallotta, hogy szereti unokájukat és hogy — még mielőtt elfoglalja új állását — elakarja venni feleségül.

Mintha villám csapott volna a házba, vagy a folyó elöntötte volna a földszintet, oly hatást tett ez a nyilatkozat a két jó öreg emberre.

— „Gyöngyvirág”-tól akar bennünket megfosztani! — dadogá a jó öreg Malapert, mit gondol Ön? Ez lehetetlen!

— A leány még nagyon fiatal — sóhajtozott az öreg asszony; ha legalább öt vagy hat évig tudna várni!

— Azt nem tehetem asszonyom, kívánom, hogy egybekelésünk még elutazásom előtt történjék meg és meg vagyok győződve, hogy Mikhál kisasszonyt oszítja nézetemet...

— Mikhál minket sokkal jobban szeret, hogysem elhagyjon — mondá határozottan az öreg Malapert... Kérésével megtisztel bennünket, de nagyon korán...

— Lehetséges — mondá szomorúan a főerdész, de legalább kérdezzék meg Mikhál kisasszonyt, vajjon mi az ő niszete?...

— Mikhál sokkal nagyobb tisztelettel és

szereettel van irántunk, mint Ön hiszi és biztosíthatom, hogy most is engedelmeskedni fog... Egyébiránt majd értesitem a leányt elutazásáról és ő tőle megkapja a választ... Ajánlom magam, Uram!...

Mikor a főerdész távozott, előhívták a leányt a szobájából, a hol ez az egész lefolyt jelenet alatt tartózkodott; dobogó szívvel lépett nagyszülői elé: uagyatyját a láz gyötörte, nagymamája pedig könnyező szemét törölgötte.

— Itt hagysz minket egy idegen miatt! — mondá az öreg Malapert.

— De édes, jó atyám...

— Ha azt akarod, hogy meghaljunk, akkor csak menj férjhez ehhez az urhoz... Nem fogjuk túlnéni ezt a csapást...

— Mennyi áldoztunk érted — folytatá Malapert asszony és most hálátlannak mutatkozol...

— Csakugyan szereted ezt a nagy urat?...

— Igen atyám, szeretem őt — mondá nyílt szívűen a leány.

— A te korodban ez szegényletes! — kiáltá fel a nagymama; ez már romlottság...

— Várj legalább a mig meghalunk — sohajtá a jó, öreg Malapert; a mint a dolgok fejlődnek, ugy sem fogsz sokáig várni!

Jajgatásuk késő estig tartott. Midőn a leány annyira megrémülve és lesujtva látta a két öreg és belátta, hogy vak önzőségükből ki nem gyógyíthatók — részvét szállotta meg a szívét. Kegyetlen elfogultságukkal szemben a leány szerette a két öregot, valamint ezek is szerették unokájukat; azt hitte, hogy a két jó öreg őt nem nélkülözheti és hogy nélküle nem élhetnek... Fialtal szerelmének első átsirt éjszakája után megvolt neki az a szomorú bátorsága, hogy tagadó választ adott a főerdésznek:

„Nagyszüleim nem engednek, hogy most férjhez menjek — így irt a leány a főerdésznek — és azt hiszem, hogy távozásom haláluk lenne... Mindig jók voltak irányomban és most rajtam a sor, hogy hálás és szeretettől át-

olyan k...
hogya v...
Ha...
tudja fe...
nép min...
minden...
minden

A...
tatja a...
hogya m...
rozást r...
sorozott...
osztrák...
beállítás...
ténhetik...
ország...
foglalko...
dekében...
bekezdé...
mely sz...
szolgál...
vétel na...
d e c z...
szolgál...
rozat sz...
lozza, h...
31-ig be...
történné

T

A...
csolatos...
tanuló v...
tanuló 3...
zik fizet...
tik. Azon...
tőleg g...
óhajtják...
igazgató...
czimük...
relemhez...
nyert isk...
ványt ar...
szervi b...
óhajtáná...
a fennte...
hatóság...
nossági...
sük tám...
fizetendő...
den tanu...
ronát let...
mely öss

hatott...
azt ök...
hogya r...
azokra...
lyeket

A...
férfi volt...
várt és n...
jutott és...
télén vol...
virág” ez

Hus...
házaspár...
a falut...
elrejtett...
párkányán...
nagy győ...
— Mikhál...
val elfog...
„Gyöngyv...
tengerzöld...
gyadt pill...
szemhéj...
pedig les...
dett és n...
már leszá...
Kizárólag...
sem kér...
pillantást...
melegéne...
és érthete...
Bam...
a két öreg...
él e föld

olyan kenyérekereket guríthatnak a fővárosba, hogy valamennyi péknek táva marad a szája...
Ha a hatóság a flakkerosok tulkapásait megtudja fékezni a tarifával, védje meg a szegény nép mindennapi kenyérét is. Hiszen flakkerre mindenkinek nincs szüksége; a kenyér pedig minden halandónak kell!

Fülei Sz. Lajos.

A sorozás kérdése mindinkább foglalkoztatja a katonai vezető köröket. Azt tárgyalják, hogy mi történjék, ha ez évben nem lehet a sorozást megtartani és e miatt az Ausztriában besorozott újonczokat sem állíthatják be, mert az osztrák törvények szerint az újonczok tényleges beállítása csak annyiban és oly mértékben történhetik meg, amint és a hogyan az Magyarországon is megtörténik. Most azzal a gondolattal foglalkoznak, hogy a békeállomány főtartása érdekében, a véderő törvény 8. szakaszának utolsó bekezdésében foglalt meghatalmazással éljenek, mely szerint: »A szolgálati idő végződik minden szolgálati kötelezettségi viszonyban az állományba vétel napjára való tekintet nélkül — azon év december 31-én, melyben az illető szolgálati kötelezettség eltelt.« — E határozat szellemében a hadügyi kormány azt célozza, hogy a harmadéves katonákat december 31-ig bentartja, ha az újonczozás ez évben nem történne meg.

Tan- és nevelésügy.

A székelyudvarhelyi kir. főreáliskolával kapcsolatos internatusba az 1903—904. tanévre 60 tanuló vétetik fel, kik közül 40 tanuló 400, 10 tanuló 300 és 10 tanuló 200 korona díjt tartozik fizetni. E helyekre ezennel pályázat hirdetik. Azon szülők, vagy gyámok, kik fiaikat, illetőleg gyámoltjaikat az internatusba felvétetni óhajtják, ebbeli kérésüket folyó évi július 15-ig az igazgatósághoz intézve és czimezve nyújtsák be, czímük és lakásuk pontos megjelölésével. A kérelemhez mellékelni kell: a) a legutolsó tanévről nyert iskolai bizonyítványt; b) orvosi bizonyítványt arról, hogy a tanuló egészséges, nincsenek szervi bajai. Azok, akik a mérsékeltbb díjakra óhajtának fiaikat, illetve gyámoltjaikat felvétetni, a fentemlített okmányokon kívül az illetékes hatóság által kiállított, egészen új keletű vagyonnossági bizonyítványt is tartoznak csatolni férésük támogatására. A díjak telvéneként előre fizetendők. A rendes felvételi díjakon kívül minden tanuló köteles butorrongálás czímen 10 koronát letétbe adni az igazgatóság rendelkezésére, mely összegből az előfordulható rongálások fe-

hatott legyenek irántuk és úgy járjak el, a min az őt óhajtják... Felejtsem el, biztosítva Önt, hogy mindig kellemesen fogok visszaemlékezni azokra az igen gyorsan elmúlt napokra, a melyeket együtt töltöttünk!

G y ö n g y v i r á g .*

A főerdész szerette a leányt, becsavagyó férfi volt, a ki nem akart hátrálni. Egy hónapig várt és miután időközben valami magasabb állásba jutott és áthelyezték egy nyugati megyébe, kénytelen volt elutazni. A szép Mikhál a „Gyöngyvirág“ ezental semmit sem hallott róla.

IV.

Husz év mult el azóta és az öreg Malapert házaspár még mindig él. Május havában bejártam a falut és elhaladtam a cseresznyefák által félig elrejtett háznak homlokzata előtt. A nyitott ablak párkányán — két hatalmas köedényben — két nagy gyöngyvirág csokor virágzott és mögötte ült — Mikhál a „Gyöngyvirág“, valami kézi munkával elfoglalva. De ez nem volt többé a régi „Gyöngyvirág“: hófehér arczbőre megsárgult; tengerzöld sème elvesztette igéző fényét; bágyadt pillantásával részvétet keltett az emberben, szemhéján és ajakán ráncok mutatkoztak, arca pedig lesóványodott. Kezdetben még reménykedett és nem tudom miféle meglepetést várt; ma már leszámolt reményével, leszámolt mindennel. Kizárólag a mindennapi hivatásának él és semmit sem kér, semmit sem vár a jövőtől. Néha egy pillantást vet a szoba azon részébe, hol a kandalló melegenél mozdulatlanul ül a két öreg Malapert és érthetetlen szavakat morognak...

Bamba és álmos pillantást vetve egymásra, a két öreg meg van győződve, hogy még sokáig él e földön...

deztetnek. A felvett tanulók élelmezést, lakást, fűtést, világítást kapnak s megfelelő felügyeletben részesülnek. Az élelmezés a következő: reggeli kávé zsemelével; ebéd három fogás, vasárnap és csütörtökön négy fogás; vacsora egy fogás, rendszeren sült. Ezenkívül délelőtt 10 órakor és délután 4 órakor egy-egy szelet kenyér. A felvett tanulók a belépéskor a következő felszerelést tartoznak magukkal hozni: a) egy-egy nyári és téli időszakra való tisztességes ruházatot, téli köppenyt vagy nagykabátot és főrevalót, b) legalább 2 pár erős cipőt, c) ágyszerezést és pedig két párnát, egy téli paplant gombokkal, két paplanlepedőt gomblyukkal, két alsó lepedőt és két-két párnahéjat, d) fehérneműt: hat drb fehér nappali inget, hat lábravalót, három hálóinget, legalább tizenkét drb zsebkendőt és hat pár harisnyát, 4 törülköző kendőt, továbbá fűsüket, ruha-, fog- és cipőkeféket. A fehérneműekre fel-tűnő helyen legalább 2 czm. nagyságban azon szám himzendő, mely szám alatt a felvételtől szóló értesítés megküldetik. Az értesítéshez egy kötelezvény is csatolattik, melyet a szülő, illetőleg a gyám szabályszerűen aláírni s legkésőbb 8 nap alatt az igazgatósághoz visszajuttatni tartozik, a felvétel elfogadásának igazolásául és biztosításául. A tanítással járó díjakat, minő a tandíj, továbbá a szükséges taneszközök beszerzésével járó kiadásokat a szülők vagy gyámok külön tartoznak hordozni. A felvett tanulók kötelesek mindenben az internatusi szabályzatok szerint eljárni. Azok a tanulók, kik rossz magaviseletet s folytonos szorgalomhiányt tanusítanak, az internatusból kizáratnak. A főreáliskolába a beiratkozások szeptember 1-én kezdődnek.

Egyházi élet

Ref. egyházértekezleti közgyűlés Etéden.

Az udvarhelymegyei ref. egyházi értekezlet ez évi rendes közgyűlését június 11-én tartotta meg Etéden. E közgyűlés minden tekintetben a legfényesebben sikerült. Akár a nagyszámban megjelent értekezleti tagok érdeklődését, akár az ünnepélyes fogadtatást, akár az istentiszteletnek s a templomban tartott közgyűlésnek méltóságos és komoly lefolyását tekintjük, valóban meglepő, érdekes, tanulságos és lélekemelő volt az minden ízében s azokra nézve, kik mindannak, ami ott történt tanui és résztvevői voltak, feledhetetlen emlékü.

Az etédi közgyűlés ékes bizonyágát adta annak, hogy az udvarhelyi ref. egyháztagok, hivatásuk között az egyházi élet megújodott, erős kitartással és nagy buzgósággal munkálják a protestantizmus s ezzel hazánk és nemzetünk érdekeit.

A Székelyudvarhely és Székelykeresztúr felől érkező egyházi és világi vendégeket Etéd határán egy 50 tagu, derék és válogatott székely-ifjakkal álló lovas bandérium fogadta, melynek vezetője Szilágyi Béla jogász volt. A diszes menet — élén dr Gyarmathy Dezső főgondnokkal és Menyhárt András esperessel — reggel 9 órakor érkezett Etéd községe, hol a fiókköri értekezlet nevében Orbán József, síklódi lelkész üdvözölte a megjelent vendégeket és értekezleti tagokat. A szívből jött és szívhez szóló üdvözlő beszédre dr Gyarmathy válaszolt, ki rámutatott arra, hogy a protestáns kálvinisták akkor, midőn egyházi ügyeikben tanácskoznak s a protestantizmus fölvirágzását munkálják, egyuttal a legnemesebb hazafias kötelességet is teljesítik s így ez alkalommal is nemcsak mint protestánsok, hanem mint jó hazafiak jelentek meg itt, Etéden. A község lakosságának tüntető lelkesedése mellett vonult be a menet a főtérre, hol a lovasbandérium és vendégek kölesönös üdvözlése után, a vendégek az előre kijelölt szállásukra hajtottak. Fél 10 órakor az egyházi értekezlet igazgató-választmánya a közgyűlési tárgyak előkészítése végett ülést tartott az Erzsébet-ház nagytermében. Ez alatt a harangok megszólaltak s a hivatásuk egész sokasága vonult a templomba, a hol 10 órakor az értekezlet elnöksége is nagy kísérettel jelent meg.

Valóban gyönyörűség volt szétnézni ott a templomban egybesereglett sokaságon. Nemcsak a helybeliek, hanem a közel eső falvakból is nagy számmal voltak jelen a hívők papjaik és tanítók vezetése mellett. Jólleső és megnyugtató érzéssel jegyezhetjük fel azt, hogy a kálvinisták mellett ott láttuk az unitárius és katolikus egyház hivatású tagjait is tekintélyes számban képviselve. Alighogy az orgona-játék bevezető akkordjai elhangzottak, a

gyülekezet ajkán fölhangzott »Jövel szent lélek Uristen...« kezdetű ének, mely után Fejes Áron, tanár imát és Péter Károly h. esperes alkalmi beszédet mondott. Az igazi vallásosság, az erős kálvinista meggyőződés szelleme vonult végig az elmondott imán és beszéden. Az istentisztelet hatását fokozta az a hegedű és orgonaduet is, melyet Baczó Lajos lelkész és az ottani kántor adtak elő. Az istentisztelet végeztével kezdődött az egyházértekezleti közgyűlés, melyen az elnöki megnyitót dr Gyarmathy Dezső, főgondnok mondta, hangoztatván a protestantizmus hivatását, egyházi és hazafias téren kifejtendő munkásságot s rámutatott arra a nagy áldozatra is, melyet a kálvinisták, nehéz küzdelmek közepette is, egyházuk és hazájuk érdekében mindig készséggel hoztak meg. Hangoztatta azt is, hogy az anyagi terhek ma már annyira megsokasodtak, hogy hivatásuk érdekében követelnünk kell az 1848-iki XX. törvények végrehajtását, mely elől a parlament — a nemzet jól felfogott érdekében munkálása szempontjából is, ma már el nem zárkozhatik. Azután megköszönte a szives vendéglátást s a megjelenteket üdvözölte.

Az elnöki megnyitó elhangzása után Csia Kálmán, etédi lelkész, szólott az egybegyűltekhöz s egyházközsége nevében üdvözölte az értekezletet, kifejtve beszédében azt, hogy apostoli lelkesedéssel és reformatori buzgósággal szembeállhatunk minden ellenséggel s erős a hitünk, hogy az Isten nevében folytatott harc a protestantizmus győzelmével fog végződni. Állítását a történelemből vett példákkal támogatta. Aztán Menyhárt András emelkedett fel szólásra, ki visszapillantott az etédi ref. egyházközség multjára s örömmel emelte ki, hogy ez az egyházközség minden tekintetben erős alapra, a hivatás igazi vallásos buzgóságának alapjára van építve, mely mindinkább fejlődik és virágzik anyagilag és szellemileg egyaránt. Hangoztatta a felekezeti békét és türelmességet s felhívta hivatásait arra, hogy hitökben megálljanak s esetleges kísértéseknek ne engedjenek. Majd Vajda Ferencz lelkész tartotta meg sok tanulmányra valló előadását, melyben az istentiszteletnek, a vallásos érzés megnyilatkozásának különböző formáit a ref. egyház tanaival való egybehasonlításában és történelmi vonatkozásában fejtegette. E tanulságos előadás nagy hatást keltett s közgyűlésünk gondoskodott arról, hogy ez nyomtatásban is megjelenjen. Azután Lajos János titkár ismertette az egyházi értekezlet utolsó évi működését. E jelentésből is azt láttuk, hogy tevékeny és kitartó munkásság indult meg az egyházterületen minden egyházközségben. Az egyházi estélyek rendezése, énekkarok szervezése, népies, vallásos iratok terjesztése stb. mind elég eredményesen szolgálják az egyházértekezlet céljait.

A titkári jelentés után Márton Árpád lelkész adta elő Várad Antalnak »Judás« cz. költeményét. Művészi magaslaton álló szavazata nagy hatást keltett. Itt említem föl azt is, hogy értekezletünk a közgyűlés alkalmából táviratilag üdvözölte: báró Bánffy Dezső öngyémeltőségét, mint az erdélyi ref. egyházkerület főgondnokát, továbbá dr Bartók György püspök ömeltőségét. A közgyűlés végén megalakult az új tiszttakar is a következőleg: Menyhárt András és dr Gyarmathy Dezső elnökök; dr Damokos Andor, Kovács Dániel, Vajda Ferencz és Fejes Áron alelnökök; Ravasz Árpád, titkár. Ezen kívül megválasztották az igazgató-választmány tagjait. A közgyűlést délután fél 2 órakor közös ebéd követte az Erzsébet-házban, hol körülbelül 150 en voltak jelen. Itt aztán a pohárköszöntőknek egész sorozata hangzott fel. — 4 órakor a népünnepelet tartották meg; este 8 órakor pedig szavazat, zene és énekkarokból álló műsoros estélyt rendeztek, mely hasonlóképp fényesen sikerült. Valóban, ha visszagondolunk arra az etédi közgyűlésre s az ezen a napon lefolyt nevezetesebb mozzanatokra, mindnyájan, kik ott megjelentünk, a legkedvesebb emlékekkel s azzal a tudattal távozhattunk onnan el, hogy egyházi értekezletünk hivatását eredményesen tölti be, új életet visz be a ref. egyházközségek életébe, tevékenyen munkálja a protestantizmus és nemzetünk érdekeit s ebből a munkából az etédi ref. egyházközség is derekasan kivette és kiveszi a maga részét.

F. A.

Építsünk Székelyudvarhelyen templomot! A közművelődés oltárán Isten dicsőségére áldoz, ki a Székelyudvarhelyen építendő unitárius templom költségeihez hozzájárul. Az egyházközség előljárása a következő kegyes adományokat vette

s hálás köszönettel nyugtázza: Varga Pál 412. sz. gyűjtő-ívén: dr Horváth Károly 10 K. Varga Pál és neje 3 K. Borbély József, Benedek Mózes 2—2 K. Báthori Mózes, Keresztes Sándor, Balló Zsigmond, Vasas Ferencz 1—1 K. Kovács Domokos, Magyar Ferencz 50—50 fillér. Péter Lajos 40 fillér. Gellérd Lajos, N. János, Lukácsi József, Lukácsi Sándor, Koszta Sándor, Koszta János, Jani János, Péter Lázár, Berki József, Sztójka Dénes, Karda Károly, Orbán Sándor 20—20 fillér. Koszta Ferencz 30 fillér. Együtt 25 K. 10 fillér. Vass Domokos 342. sz. gyűjtő-ívén: Széchy Ákos 2 K. Solyom János, Pausinger János, Burgya Gerő, Krausz Albert, Zeyk Károly, ifj. Jósza Gyula, Molnár Péter, Gaál Péter, Hatfaludi Mór, Paull István, Segesváry Ferencz, Nagy Béla, Gallus Viktor, Vass Domokos 1—1 K. Együtt 16 K. Kibédi Sándor 455. sz. gyűjtő-ívén: Sinczy Géza 10 K. Nagyszabenyi áll. főgimnázium tanárai 5 K. Székely György 2 K. Nagy Károly, Szentgyörgyi, Szentpétery 1—1 K. Együtt 20 K. Özv. Szentiványi Károlyné, Páll Józsefné, Nagy Elekné, Zelch Jánosné, dr Solyomosi István, Trajánovics Jancsika, Antos Józsika 1—1 K. Jancsó Gabiba, Pál Domokos 60—60 fillér. Ambrus István, Belle Andrásné 40—40 fillér. Prázmári István 20 fillér. Együtt 12 K. 40 fillér. Az I—VIII. közlemény összege 1990 K. 94 fillér. E közlemény összege 78 K. 50 fillér. Összesen 2069 K. 44 fillér.

Különfélék.

— **Időjelzés** a meteorológiai intézet június 13-iki távirati jelentése szerint: Változékony, hűvösebb, sok helyütt csapadék, zivatarok.

— **Ürnapját** a hagyományos fényvel és kegyelettel ünnepelte meg csütörtökön városunkban is a katolikus egyház és közönségünk. Az ünnepi szent misét Jung-Cseke Lajos apát celebrálta és Gaspár János kádicsfalvi plebános gyönyörű beszédben fejtegette az ünnep jelentőségét. Az ezekre menő körmenetet Sebestyén Mózes zetelaki plebános és esperes vezette. A Ferencz-rendiek templomában ma (vasárnap) lesz az Ürnap szent mise és a körmenetet is ma fogják megtartani.

— **Uj csendőrorások** fölállítására van kilátásban vármegyékben. E célból pénteken postapici Kostka Pál m. kir. csendőrezredes és Petrázy Lajos belügyminiszteri titkár városunkban időztek. Az új őrsparancsnokságokat Magyarhermány, Oroszhegy-Varság tisztása, Bögöz és Kobátdemeterfalva községekben fogják fölállítani. Az ezredes és miniszteri titkár dr. Damokos alispán és Cseresznyés csendőrfőhadnagy kalauzolásával mellett meglátogatták városunk vezetését.

— **Meghívó.** Felkérem egyleti tag urat, hogy folyó hó 29-én d. e. 8 órakor Székelyudvarhelyen tartandó közgyűlésen megjelenni sziveskedjék. T a r g y: 1. Az egylet által indított többféle mozgalmak eredményének bejelentése. 2. A kongresszusi bizottság jelentése. 3. Az országos központi egylet felhívásának tárgyalása. 4. Tagsági díjakról jelentés. 5. Pénztárnoki számadás felülvizsgálása. 6. Indítványok. Fenyéd, 1903. június 12. G a l f f y István, elnök.

— **Szabályrendelet.** A községek által az 1898. XX. t.-cz. értelmében gyakorlandó közsegélyezés mérvéről Galfly István fenyédi körjegyző, egyleti elnök által szerkesztett szabályrendelet tervezete lapunk kiadóhivatalában kapható.

— **Az Udvarhelymegyei Múzeum-Egyesület** az alapítandó vármegyei múzeum alapja javára f. évi június 21-én (vasárnap) d. e. 19 órakor a vármegyeház nagy termében nyilvános felolvasó matiné rendez, melyre az érdeklő közönséget tisztelettel meghívja. Tárgysorozat: 1. A székelyudvarhelyi csonka vár története. Felolvassa Lukinich Imre dr. egyesületi tag. 2. A székelyudvarhelyi konyha 100 év előtt. Felolvassa Burger Arthur egyesületi tag. 3. A hun-székely irás. Előadja Vikár Béla egyesületi tag. Hely-árak nem tagok részére: körszék I—II. sor 1 K., a III. sor-tól kezdve 80 fill. Álló-hely 40 fill. Tanuló-jegy 20 fillér. Jegyek előre válthatók Gyertyánffy Gábor könyvkereskedésében.

— **A ref. kollegiumban** a IV—VII. osztály vizsgálati ily sorrendben fognak megtartatni: június 17-én, szerdán délelőtt 7—12-ig a IV. osztály vallásból, latinból, természetrajzból, történelemből és magyarból, délután 2—6-ig az V. oszt. természetrajzból, mennyiségtanból, görög- és németből. Június 18-án délelőtt

7—12-ig a VII. osztály vallásból, természetrajzból, latinból, görög- és németből, délután 2—5-ig a IV. osztály németből, mennyiségtanból és mértani rajzból. Június 19-én délelőtt 7—12-ig a VII. osztály vallásból, magyarból, történelemből, mennyiség- és természettanból; délután 2—5-ig a VI. osztály magyarból, mennyiségtanból és történelemből. Június 20-án délelőtt 7—11-ig az V. osztály vallásból, latinból, történelemből és magyarból, délután 2—5-ig a VII. osztály latinból, németből és görög- és latinból. Június 22-én és 23-án szóbeli érettségi vizsgálat. Június 24-ikén és 25-ikén magánvizsgálatok.

— **Kérelem.** Tarcsafalvi Pálffy Aladár lapunk utján fölkéri mindazon urakat és hölgyeket, a kiknél még a „Firtos alól“ című kiadandó művére szóló gyűjtő-ív van, hogy azt bárminő eredménnyel is e hó 20-ikáig hozzá (Étéd, Udvarhelyvármegye) visszaküldeni sziveskedjenek.

— **Meghívó.** A székelyudvarhelyi evang. reform. kollegium 1903. jun 14-én (vasárnap) d. u. 3 órakor az intézet tornacsarnokában tartja pályadíjak és jutalmak kiosztásával s a gróf. Haller-féle jutalomdíjakra kitűzött ifjusági zene és énekversenyyel egybekapcsolt évzáró ünnepélyét, melyre a t. szülőket s tanügybarátokat tisztelettel meghívja az ev. ref. kollegium előjárósága. Az ünnepély műsora: 1. „Cremonai hegedűs.“ egyveleg, Hubaitól, előadja az ifjusági zenekar. 2. A pályázatok eredményét kihirdeti s a jutalomdíjakat kiadja az igazgató. 3. Régi magyar énekek. a) Hunyadi János magyar marsa (régi magyar induló); b) Toborzó (induló), Amade L-től, dallama Arany J.-tól. Előadja az ifj. ének- és zenekar. Pályázatok a zenéből: a) Hegedűvel a gróf Haller Ferencz-féle 4, 3 és 2 aranyból álló jutalmakra: 1. Zakariás József VIII. o. t.: Magyar hegedűverseny. Késmárkytól. 3. Grün István VII. o. t.: „Népdalok“. 4. Pálffy Béla VI. o. t.: Violin koncert. és „Kék nefelejts“. b) Hegedűvel a Daniel-féle 10—10 koronás jutalomra: 1. Szörnyü Béla VII. o. t.: „Kuruczdalok“. 2. Demeter Árpád VII. o. t.: „Szűz imája“. Thekla Bardazerwskától. 3. Tokai Géza IV. o. t.: „Air varies“. Veigtől. c) fuvalával a gróf Haller Ferencz-féle 2 arany jutalomra: Pál Lajos VII. o. t.: „Népdalok“. d) Mélyhegedűvel gróf Haller Jánosné-féle 10 kor. jutalomra: Stefáni Károly VII. o. t.: „Népdalok“. e) Gordonkával a gr. Haller Ferencz-féle 1 arany jutalomra: Derzi Béla VII. o. t.: „Magyar népdalok“. 5. Énekpályázatok a gróf Haller-féle 1 arany, Menyhart András-féle 10—10 koronás és Gyárfás-féle 5 K (összesen 4 díj) jutalmakra. Pályáznak Szörnyü Béla VII. o., Nagy Elek VII. o., László Mihály VI., Szilveszter Z. V., Dénes János V., Kákai Ernő IV., Stanila Viktor IV. o. tan. 6. Batthyányi-induló, Müllertől, előadja az ifjusági zenekar.

— **Emléket az agyagfalvi réten!** A fogarasi Székely Társaság a székely emlékalap javára 1799a, 1799e, 1799c. gyűjtőíveik mellett küldött 136 K 60 fillért. Ezt hozzáadva az idáig begyűlt 4890 korona 56 fillérhez, az alap összege tesz 5127 korona 16 fillért. Fogadja a nemes társaság ez uton is hazafias adományáért a végrehajtó-bizottság hálás köszönetét. Székelyudvarhelyt, 1903. június hó 13-án. Ferentzi János, végreh. biz. pénztárnok.

— **Tornavizsga.** A m. kir. áll. főreáliskola f. hó 14-én vasárnap d. u. 3 órakor tartja tornavizsgálatot, melyre az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az igazgatóság.

— **A helybéli székely dalegyletnek** e hó 1-én rendezett táncmulásán felülizettek: Szakács Zoltán 10 K, dr Damokos Andor 3 K, Nuszbaum Ignác 2 K, Gábor Márton, Csató Imre, Kun Béla, Haab és Heitz, Valina Ilyés, Gáspár Miklós, ifj. Balint György, N. N., N. N. 1—1 koronát. Szabó György 50 fillért. Novák Dávid, Lőrincz László 40—40 fillért. Fogadják dalegyletünk hálás köszönetét!

— **Ökörnek születni** — mondja Bartha Miklós, az ország első publicistája — alighanem bölcsőbb dolog, mint a magyar közélet mezejét komoly meggyőződéssel szántogatni...

— **Vizsgai iráslapok** igen finom papíron csinos kiállításban, olcsó árak (100-a 90 fillér, mellet kaphatók a „Székely-Udvarhely“ kiadóhivatalában (Betegh Pál könyv-, papír-, író- és rajzszerszerkedésében) Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 15. sz. a.

— **A helybéli szakiskola** évzáró vizsgálati e hó 18-án (csütörtökön) d. e. kezdődnek s folytatólag 19-én és 20-án naponta d. e. 9—12 ig és d. u. 2—5 óráig tartanak meg az intézet egyes osztályaiban. Ezen vizsgálatokra e helyen is meghívja a tanügy barátait az igazgatóság.

— **A nyirfa levél** — de csak június végéig — biztosra gyógyít ingyen minden hülést és közsვნyét otthon, a háznál. Hogy mi módon, azt megmondja az „Élet könyve“, melynek ára 2 korona a „Székely-Udvarhely“ kiadóhivatalában (Betegh Pál könyv-, papír-, író- és rajzszerszerkedésében) Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 15. sz.

Közgazdaság.

Néhány szó a konyhakerti növények termeléséről.

A mezőgazdasági termelés keretében a konyhakerti növények részesülnek a legmostohább sorsban, nemcsak azon tekintetben, hogy a termelés technikájának szabályai a konyhakerti veteményeknél egészen figyelmen kívül hagyatnak, hanem abban is, hogy azoknak felkarolásáról, nagyobb mértékbeni termeléséről nem gondoskodunk. A nyugati államok gazdáitól igen sokat tanulhatnánk e tekintetben, mert ők nemcsak a legnagyobb intenzivitással járnak el a konyhakerti vetemények termelésénél, szigoruan alkalmazkodván a talajművelés és növénytermelés okszerű elveivel, hanem egy nálunk még egészen szokatlan irányban megvalósítást is fáradoznak, nevezetesen azon, hogy a konyhai vetemények termelését átvigyük a szántóföldre s ezzel a mezőgazdaságnak mintegy kertgazdasági jellegű kölcsönözzenek. Hogy mennyire indokolt a nemet, angol és francia gazdáknak e törekvése, azt csak az képes igazán méltányolni, ki teljesen tisztában van a konyhakerti növények termelési technikájával s tudja azt, hogy mily óriási jövedelmet lehet biztosítani azzal, ha e növényeknek a szántóföldön is helyet adunk.

Tevés az a felfogás, hogy a konyhakerti vetemények a szántóföldre nem valók, mert nem találják meg ott azon feltételeket, melyek életműködésük zavartalan lefolyását biztosítanák; sőt ellenkezőleg e növények a szántóföldön ép oly sikerrel termelhetők, mint a kertben; főkövetelmény csak az, hogy a termelők e teret kellő szakértelemmel, ismerettel, tudással birjanak. Igen sok birtokos, s különösen kisbirtokos segíthetne helyzetén, ha foglalkozna a növénytermelés ezen ágával, különös előnyt élvezhetvén abban, hogy azok értékesítése alkalmával nem lenne annyira kitéve az arak ingadozásainak, mint pl. ki van tevé a gabona termesztésénél.

Ugorka, paprika, káposzta, hagyma, tök stb. mind olyan növény, melyet nálunk is lehetne nagyban termelni, a mit az is igazol, hogy a szerb és bolgár kertészek egyes vidékeken óriási jövedelmet érnek el ezek termelésével. Igaz ugyan, hogy nem kimélnék ezek sem tőkét, sem munkát, nem kimélik a fáradságot, a gondos utánjárást és felügyeletet, de másrészt az is tény, hogy sokkal jobb eredményt, sokkal több jövedelmet és hasznos produktumot, mint azok, kik a legközönségebb szántóföldi terményeket kultiválják.

A konyhakerti növények termelésénél, ha az a szántóföldön történik, első sorban is a talaj minőségére kell tekintettel lenni s különösen arra, hogy az a tápanyagokban hiányt ne szenvedjen. Trágya segélyével sokszor a legrosszabb talajon is a legszebb zöldséget lehet előállítani. Higtrágya és chilisáletrom az a két trágyaszor, mely e növényeknél legjobban hat. De a talajon kívül mindenestre nagy befolyást gyakorol azon körülmény is a termes eredményére, hogy tenyészidőjük alatt minő ápolásban részesülnek a növények. A kapálás és gyomlálás minél gyakrabban és minél tökéletesebben eszközözlendő, mert sikeres eredményre csak ekkor számíthatunk. Tekintettel most már arra, hogy a konyhakerti termésnél csak ily könnyű munkálatok fordulnak elő, vajjon nem a legindokoltabb-e, hogy azok termelését épen a kisgazdák karolják föl, kik családtagjaiknak munkaerőjét, a gyermekeknek, asszonyoknak kezűgyességét ily módon legjobban értékesíthetik. Azt hisszük, e meggyőződésünket mindenki támogatja s ép ezért törekedni is fog a kisgazdák körében hivatkozni arra, hogy a konyhakerti termények termelését általuk előmozdíttassa.

Tek
Gergel
szentmárton
mult száma
ott említett
válaszolni n
megjegyezni
ját háza elő
személtje, al
násnál! . . .
Homor

Rüvid
Egészség

Sag

f o g

A fogak tiszt
ségek. A
anyarok el
kapcsolatba
fogtiszító s
mar az éssz

Az
felelősséget

E rovatban

Kiad

suth-utca
melléképü
augusztus
kezdve ha

Fagy

is friss n
György
Deák-ter
pontosan

R

likörö
tett v
kal
részb
késze
lati u
Gábo

Kiz

gy

Nyilt-tér*

Tek. Szerkesztő ur!

Gergely Mózes és Simón Ferencz homoródszentmártoni lakosoknak a „Székely-Udvarhely” mult számában közzé tett soraikra — miután az ott említett ügy még teljesen nincs befejezve — válaszolni nem akarok. Csupán annyit kívánok megjegyezni, hogy: mindenki első sorban a saját háza előtt söpörjön s mikor neki nem lesz szeméttje, akkor és csakis akkor söpörgethet másnál!...

Homoródszentmárton, 1903. június 12.

Godra Mihály,
kőrjegyző.

Nyári menedékház vezetése

egy óvónőt keres Homoródvárosfalva község. Havi fizetése 33 korona. Jelentkezéseket elfogad: Péter Sándor iskolaszéki elnök.

Hölgyek részére nélkülözhetetlen **A női szépség** Osodás. gyors hatása

elérésére, tökéletesítésére és fenntartására legkitünőbb és legbiztosabb a vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan

FÖLDES-féle

MARGIT-CREME

Törvényesen védve.

Ezen világhírű arckenőcs pár nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtkát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat, redőket, humlőhelyeket és az arcot fehérre, simává és üdévé varázsolja.

Ára: kis tégely 1.— kor. nagy tégely 2.— kor. **Margit** hölgypor 120 kor. **Margit szappan** 70 fill. **Margit fogpép (Zahn-pasta)** Margit arcvíz 1.— kor. Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN

gyógyszerész ARAD.
Kapható minden gyógyszerárban drogériában és illatszert-kereskedésben.
Főraktár Székelyudvarhelyt:

Hamistók Konecz Armin és Solymossy Legjobb
bíróilag János gyógyszerárban. szepítő
üldöztek. nek szer

PÉNZ

.. Olesó pénzt ..

jelzálogra a segesvári ipar-, takaré- és előlegezési egylettől közvetít

Siegmund József

börkereskedő
... SZÉKELYUDVARHELYT ...

PÉNZ

— **STANDARD** —
életbiztosító-társaság Edingburghban, Angolhon. — Alapított 1825. —

Magyarországi fiók:
Budapest, IV. Kossuth Lajos-utca 4. szám.
(Standard palota.)

Évi bevétel . . . . . 32,000,000 K.
Kiutalt nyereségyrészek . . 170,000,000 „
Vagyon . . . . . 260,000,000 „
Halálesetek folytan kifizetve 520,000,000 „

A „Standard“ kötvényeinek nevezetesebb előnyei:
Kétségtelen biztonság. Alacsony díjak. Szabad világgötvények. Kötvények érvényben tartása díjfizetések elmulasztásánál. Tökésítés és előre megállapított visszaváltási érték. Megtámadhatatlanság. Feltétlen fizetés öngyilkosság esetében egyévi fennállás után. Szabad háboru-biztosítás népfölkelők részére. Díjtáblázatok kívánatra küldetnek. Bővebb felvilágosítás a „Székely-Udvarhely” kiadóhivatalában Székelyudvarhelyt (Kossuth-utca) nyerhető.

Igen alkalmas utazásoknál.
Rövid használat után nélkülözhetetlen.
Egészségügyi hatóságok által megvizsgálva.
Bizonyítvány kelt Bécsben, 1897. Jul. 3-án.

Kalodont

nélkülözhetetlen fogtisztító szer.

A fogak tisztántartásához csupán szájjavik nem elég. A foghúson mindig újólag keletkező ártalmas anyagok eltávolítása csakis mechanikus tisztítással kapcsolatban egy frissítően és antiszeptikusán ható fogtisztító szerrel sikerülhet, minőnek a „Kalodont” már az összes kulturállamokban a legsikeresebb használatra bizonyult.

* Az e rovatban megjelenő közleményekért semmi felelősséget sem vállal a Szerk.

Apró hirdetések.
E rovatban minden szót 4 fillérért, vastagabb betűvel 8 fillérért közöl a kiadóhivatal.

Kiadó szép lakás. Dr Spányik Józsefnek Kossuth-utca 73. szám alatti háza tágas pinczékkel, melléképületekkel és kerttel együtt folyó évi augusztus 1-től, vagyis Szent Mihály napjától kezdve haszonbérbe kiadó, esetleg örökön eladó.

Fagylalt a legkülönbözőbb választékban, is friss minőségben állandóan kaphatók: **Ernst György cukrászatában** Székelyudvarhelyt, Deák-tér 15. sz. alatt. Vidéki megrendeléseket pontosan teljesít.

Rum, cognac, silvorium, likörök, likörkrémek stb. az általam készített vegytiszta esszenciák és kompozitíókkal házilag egy nyolczad, sőt egynegyed részben olesóbban állíthatók elő, mint készen vett áruk. — Árjegyzék és használati utasítás ingyen és bérmentve. **Baros Gábor** Budapest. VII. Dohány-utca 1. sz. ... Esszenciák és kompozitíó gyára. ...

Meghívás.

Az 1898: XXIII. t.-cz. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezet kötelékébe tartozó **székelyudvarhelyi hitelszövetkezet**, mint az Országos Központi hitelszövetkezet tagja, 1903. évi június hó 23-án délután 3 órakor a szövetkezet helyiségében

rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 35. §-a értelmében azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy ezen ülés, minthogy másodsor van meghíva, végérvényesen határoz a napirendre tűzött tárgyak felett.

N a p i r e n d:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárzámadasok megvizsgálása és a felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság 3 tagjának választása.
6. Felügyelő-bizottság 1 tagjának választása.
7. Netaláni indítványok.

1902. évi december hó 31-én a tagok száma 616, üzletrészeinek száma pedig 938 volt; az év folyamán belépett 86 tag 99 üzletrészszel, kilépett 38 tag 82 üzletrészszel.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a szövetkezet helyiségében kifüggesztett és mindenki által megtekinthető.

Kelt Székelyudvarhelyen, 1903. évi június hó 11-én.

Az igazgatóság.

URANOS-KÉK

ruha-mosáshoz a legjobb kékítő szer. — Törvényesen védve. — Mosóintézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakékítő.

— Olesó és felülmulhatlan! —
kis üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz elegendő. 1 nagy üveg 1-60 K, 1/2 üveg 1 K.
Kapható mindenütt.
Utánzatoktól óvakodjunk!

Kizárólagos gyártói: HOCHSINGER TESTVÉREK VEGYÉSZETI GYÁRA BUDAPEST, VI., Rózsa-utca 85.

... No vegyen senki ...
HANGSZERT

Reményi Mihály

mű-hangszerész legujabb képes
árjegyzékét át nem olvasta, mely
ingyen és bérmentve küldetik Bu-
dapestről, Király-utca 44l. sz.

Jorgó János órász, gyári raktár: Bécs,
III/4. Rennweg Nr. 75/B.

Levelezőlap elegendő, hogy gazdagon
illusztrált árjegyzékemet ingyen és bér-
mentve megkaphassa, olcsó bevásárlás
céljából. Az üzleti eljárás szigorúan
tisztességes, rászédés teljesen kizárva.
— **Órajavítási műhely.** — Mindennemű
zsebóra új rugó behelyezése 40 kr. Minden vásárolt,
vagy javított óráját kezességét vállalok. — Kivonat a
nagy árjegyzékből: 7787 sz. legolcsóbb, legjobb strapá-
cióra, nickeltokban 36 órai járással 2 frt 30 kr.
8039 sz. valódi ezüst pánczélláncz 15 gr. 1 frt. 7858 sz.
ezüst remontoir, duplafedélű 5 frt. 7989 sz. Ingaóra
ütőművel, 2 súlylál 11 frt 50 kr. 7929 sz. Jó ébresztő
óra 1 frt 20 kr. Szíveskedjék nevemre és házszámomra
75/B. pontosan figyelni.

Barcs-féle

Peratin bajusznövesztő

az egyedüli szer, mely által még ser-
dülő ifjak is szép, csinos bajuszt és
dus szakált nyernek.

Teljesen ártalmatlan.

1 adag 2 korona 50 fillér és 4 korona.

Egyedüli készítő: BAROS GÁBOR

Budapest, VII. kerület, Dohány-utca 1. szám.
Kozmetikai toilette cikkek gyára.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

„Nincs többé tyukszem!”

Ha tyukszemétől meg akar szabadulni, elégséges egy
kíséret a törvényesen védett és biztosan ható —

Denzinger-
féle

„VIKTÓRIA”
tyukszem —
— kérésre.

mely legrövidebb idő alatt a legkeményebb tyukszem-
et is eltávolítja — Ára tégelyenkint 1 korona 30
fillér. — 1 korona 50 fillér előleges beküldése mellett
bérmentve szállítja a feltaláló:
DENZINGER ADÁM Ujvidek, Duna utca 17. szám.

Sz. 5447—1902. tlkvi.

Hirdetmény.

Kiskede község telekkönyvei birtokszabályo-
zás következtében átalakított és ezzel egyide-
jűleg azokra az ingatlanokra nézve, melyekre az
1886: 29. t.-cz., az 1889: 38. és az 1891: 16.
t.-cz. a tényleges birtokos tulajdonjogának be-
jegyzését rendelik az 1892. évi 29. t.-cz.-ben
szabályozott eljárás a tlkvi bejegyzések helyes-
bítésével kapcsolatosan fogantatott.

Ez azzal a felhívással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, a kik az 1886. évi 29.
t.-cz. 15. és 17. §-ai alapján, ideértve e §-oknak
az 1889. évi 38. t.-cz. 5. és 6. §-ban és az 1891.
évi 16. t.-cz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészi-
téseit is, valamint az 1889. évi 38. t.-cz. 7. §-a
és az 1891. évi 16. t.-cz. 15. §. b) pontja alapján
eszközölt bejegyzések, vagy az 1886 évi 29. t.-cz.
22. §. alapján történt törlések érvénytelenségét
kimutathatják, e végből törlési keresetüket hat
hónap alatt, vagyis **1903. évi november hó 30.**
napjáig bezárólag alólirt tlkvi hatósághoz nyujt-
sák be, mert az ezen meg nem hosszabítható
záros határidő eltelte után indított törlési kereset
annak a harmadik személynek, a ki időközben
nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szol-
gálhat.

2. hogy mindazok, a kik az 1886. évi 29.
t.-cz. 16. és 18. §-inak eseteiben, ideértve az

utóbbi §-nak az 1889. évi 38. t.-cz. 5. és 6. § aiban
foglalt kiegészítéseit is a tényleges birtokos tulaj-
donjogának bejegyzése ellenében ellentmondással
élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap
alatt, vagyis 1903. évi november hó 30. napjáig
bezárólag nyujtsák be, mert az ezen meg nem
hosszabítható záros határidő után ellentmondásuk
többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, a kik a tlkvi átalakítása
tárgyában tett intézkedések által, nemkülönb
azok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken
kívül az 1892. évi 29-ik t.-cz. szerinti eljárás és
az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb
nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármely irányban
sértve vélik, ide értve azokat is, a kik a tulaj-
donjog arányának az 1889. évi 38. t.-cz. 16. § a
alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják,
e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényü-
ket a tlkvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis

1903. évi november hó 30. napjáig bezárólag
nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabítható
záros határidő elmulta után az átalakításkor közbe-
jött téves bevezetésből származó bármilyen igé-
nyeket jóhiszemű harmadik személyek irányában
többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzé-
seket pedig a törvény rendes útján és csak az
időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik
személynek jogi sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik
a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak
át, hogy a mennyiben azokhoz egyszersmind egy-
szerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pót-
lólág benyújtanak, az eredetieket a tlkvi ható-
ságnál átvehetik.

A kir. járásbiróság, mint tlkvi hatóság.

Székelykocszturon, 1903. évi február 4-én.

VERESS, kir. albiró.

BETEGH PÁL

könyv-, papir-, író- és rajzser-
kereskedése, könyvnyomtatás és
könyvkötő üzlet, könyv- és uj-
ságiadó vállalat,

o „SZÉKELY-UDVARHELY” o
szerkesztősége és kiadóhivatala

— Székelyudvarhelyt, —

Kossuth-utca 15-ik szám alatt,

— a „Budapest-szálló” mellett. —

***

Két gyorsajtó! ***

*** Négy segédgép! ***

***

Olcsó és pontos kiszolgálás!

***

A Székelyföld legnagyobb és leg-
olcsóbb késznyomtatvány raktára.

Van szerencsém a n. é. közönség szives
figyelmébe ajánlani, hogy **Székelyudvarhelyt, Ko-
suth-utca 15. sz.** alá, közvetlen a Budapest-szálló
mellé áthelyezett és a legkényesebb igényeket is
kielégíteni hivatott

könyv-, papir-, író- és rajzser kereskedé-
sem, jól felszerelt könyvnyomdával, könyv-
kötéssel,

a Székelyföldön páratlanul álló **nagy kész nyom-
tatvány raktárral** s ennél fogva megfelelő **ver-
senyképes árakkal** is bír.

Megköszönve a n. é. közönség eddigi nagy-
becsű támogatását bátor vagyok magamat és jó
hirnevet szerzett üzletemet jövőre is szives párt-
fogásába ajánlani

Kész szolgálattal:

Betegh Pál.

SCHOTTOLA ERNŐ

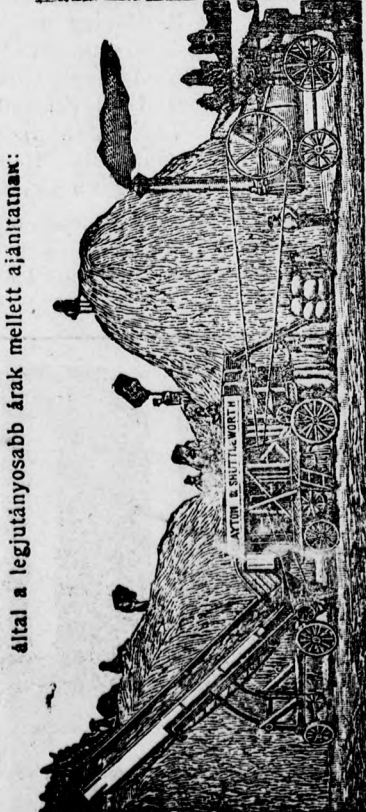
Budapest, VI. Andrassy-ut 2. szám.

Legnagyobb raktár egészségügyi, kényelmi és sportcikkeiben. —
Szagmentesen záró szoba-klosették. — Hygienikus köpő-edények. — Korcsolyák és
jégpatkók. — Thermophor: Testmelegítő, mely tűz nélkül a meleget
3-6 óráig tartja. — *Betegtoló kocsik minden áron.*

Minden osztályról külön
árjegyzékek kívánatra
ingyen küldetnek meg.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok © Budapest Váci-körút
63. sz.

Locomobil és gőzcseplőgép-készletek
továbbá járgány-cseplőgép, lóherce-cseplők, tisztító-rosták, konkolyosók, kaszáló- és arató-
gépek, aránygép, boronák.

„Columbia-Drill”

2 1/2 egész 12 loerthg.
szalmakarabesz,
szekakavágó, répvágó,
kukorteca-morzsolók,
daráló, őrlő-malmozó,
egyszeres acél-akák.

2- és 3-vasú akák és minden egyéb gazdasági gépek
Részletes árjegyzékek kíván-
atra ingyen és bérmentve
küldetnek.
Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb
locomobil- és cseplőgép-gyára.